

**ПРОЄКТНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ТЕХНОЛОГІЯ ПРОФЕСІЙНОЇ
ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ДО ІННОВАЦІЙ**

Дзиговський Андрій, аспірант, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини.

ORCID 0009-0003-7515-9593

E-mail: dzigovskij94@ukr.net

Анотація. Стаття досліджує проєктну діяльність як ефективну технологію професійної підготовки фахівців соціальної сфери до інновацій. Метою роботи є характеристика методологічних основ та практичного застосування проєктної діяльності для формування інноваційного мислення, творчих здібностей і професійної компетентності. Проаналізовано роль проєктної діяльності в адаптації фахівців до сучасних вимог ринку, розвиток навичок командної роботи, критичного мислення та управління інноваціями. Отримані результати можуть бути використані для вдосконалення освітніх програм з підготовки майбутніх соціальних працівників у закладах вищої освіти.

Ключові слова: проєктна діяльність, професійна підготовка, інновації, інноваційне мислення, командна робота, соціальна робота, практичний досвід.

**PROJECT ACTIVITY AS A TECHNOLOGY FOR PROFESSIONAL
TRAINING OF SPECIALISTS FOR INNOVATION**

Dzyhovskiy Andrii, PhD Student, Department of Social Pedagogy and Social Work, Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University.

ORCID 0009-0003-7515-9593

E-mail: dzigovskij94@ukr.net

Annotation. The article examines project-based activity as an innovative and effective technology for professional training aimed at preparing specialists for innovation. The primary objective of the research is to characterize project-based activity as a methodology that fosters the development of professional competencies, innovative thinking, and creative problem-solving skills among future professionals.

Project-based activity is analyzed as a dynamic approach that integrates theoretical knowledge with practical applications, enabling specialists to adapt to rapidly changing market demands and technological advancements. The article highlights the role of such activities in fostering essential skills such as teamwork, critical thinking, strategic planning, and innovation management. Through the application of project-based methods, individuals gain hands-on experience and a deeper understanding of how to design, implement, and evaluate innovative solutions to real-world challenges.

The research explores the pedagogical principles underpinning project-based activity, including active engagement, collaborative learning, and interdisciplinary approaches. It identifies the critical elements of successful project implementation in professional training programs, such as goal-setting, resource management, iterative design processes, and the integration of feedback. The article also discusses the challenges that educators and students may encounter in adopting project-based learning methodologies, offering strategies for overcoming these obstacles.

Emphasis is placed on the transformative impact of project-based activities in fostering a culture of innovation and continuous learning. The study underscores the importance of creating an educational environment that encourages experimentation, risk-taking, and the pursuit of novel ideas. It also outlines the long-term benefits of such an approach, including enhanced employability, improved adaptability, and a stronger alignment between educational outcomes and industry needs.

The article concludes with practical recommendations for integrating project-based activities into professional training curricula. These include the development of modular course structures, the incorporation of real-world case studies, and the establishment of partnerships with industry stakeholders. By institutionalizing project-based learning, educational institutions can better equip specialists to lead and contribute to innovation in their respective fields. The findings of this study serve as a valuable resource for educators, policymakers, and industry leaders seeking to enhance the effectiveness of professional training programs.

Keywords: project-based activity, professional training, innovation, innovative thinking, social work, teamwork, practical experience.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями. У підготовці соціальних працівників заклади вищої освіти України орієнтуються на міжнародні вимоги, що відображені у «Глобальних стандартах освіти та підготовки в галузі соціальної роботи» (2020 р., переклад проф. Семигіної). Відповідно освітні програми із соціальної роботи – це динамічна інтелектуальна, соціальна та матеріальна спільнота, яка об'єднує зусилля для навчання, професійного і особистісного розвитку здобувачів вищої освіти. Сучасні освітні програми орієнтовані на активне залучення користувачів послуг (клієнтів соціальної роботи, представників вразливих груп та громад), як задля спільного розроблення освітніх програм, практико орієнтованого навчання, так і для вивчення потреб громади, формування навичок комунікації та пошуку ефективних шляхів вирішення проблем клієнтів[10].

На період 2024–2026 років головною темою обрано «Буен Вівір». Це концепція добробуту, що походить з латиноамериканської філософії. Вона закликає до гармонійного співіснування людей і природи, а також до екологічної та соціальної стійкості. Важливо також зазначити, що екосоціальна робота не обмежується тільки підтримкою вразливих груп, а й активно сприяє побудові стійких громад, здатних адаптуватися до змін та відновлюватися після соціальних і природних катаклізмів шляхом пошуку креативних, інноваційних та соціально орієнтованих рішень [10].

У Національній рамці кваліфікацій визначено поняття «уміння / навички – здатність застосовувати знання для виконання завдань та розв'язання проблем. Уміння / навички поділяються на когнітивні (що включають логічне, інтуїтивне та творче мислення) і практичні (що включають ручну вправність, застосування практичних способів (методів), матеріалів, знарядь та інструментів, комунікацію)». Починаючи із 6 рівня (ОС «бакалавр»), уміння / навички передбачають *інноваційність* на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання; на 7 рівні (ОС «магістр») – провадження *інноваційної* діяльності з метою розвитку нових знань та процедур; на 8 рівні (ОНС «доктор філософії») – уміння / навички і методи, необхідні для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки та / або *інновацій*. На рівні відповідальності і автономії (здатність особи застосовувати знання та навички самостійно та відповідально) за кожним з означених рівнів простежується вимога управління проектами, пошук нових стратегічних підходів у професійній діяльності, демонстрація інноваційності та розвиток нових ідей тощо [5].

Відповідно актуалізується необхідність підготовки фахівців зі спеціальності «231 Соціальна робота» до проектної діяльності, зокрема задля сталого розвитку громад та досягнення соціального благополуччя.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У статті С. Васильєвої, А. Боярської-Хоменко розкрито мету, завдання, результати і зміст навчальної програми «Грантова та проектна діяльність» у процесі підготовки здобувачів третього освітньо-наукового рівня

вищої освіти. Здійснено аналіз понять «метод проєктів», «проєкт», «проєктна технологія» та «проєктна діяльність». Визначено підходи, які використовувались під час розробки навчальної дисципліни (системний, діяльнісний, акмеологічний, компетентнісний, андрагогічний) та обґрунтовано доцільність такого вибору. Метою навчального курсу є формування проєктної компетентності здобувачів вищої освіти щодо розробки і реалізації наукових проєктів відповідно до норм європейської проєктної культури; забезпечення їх необхідним методологічним та методичним інструментарієм щодо ефективного виконання дослідницько-інноваційних завдань у майбутній професійній діяльності [1].

У статті В. Лях узагальнено досвід проєктної діяльності Фонду Східна Європа – української благодійної неприбуткової організації, історія якої бере початок ще від 1992 року. Наразі Фонд Східна Європа є одним із лідерів громадського сектору в Україні, реалізувавши понад 100 соціальних програм різного масштабу, тривалості та складності. Серед напрямків програмної і проєктної діяльності – розвиток демократії та громадянського суспільства, впровадження електронного урядування, розвиток малого та середнього бізнесу і соціального підприємництва, енергоефективні проєкти, соціальна підтримка вразливих категорій населення та ін. [7].

У статті Т. Костевої аналізується сутність та основний алгоритм створення соціального проєктування фахівцями соціальної роботи, на основі власної практичної діяльності пропонується ряд загальних правил щодо оптимізації соціального проєкту при його створенні та реалізації [4].

У статті С. Кропельницької та Т. Мигович досліджено теоретичні аспекти розроблення та реалізації соціальних проєктів в Україні. Визначено сутність та наведено види соціальних проєктів. Охарактеризовано методи аналізу проблеми під час розроблення соціальних проєктів, зокрема такі як побудова дерева цілей, діаграма Ісікави, SWOT-аналіз, WBS, метод шести капелюхів. Виокремлено складники менеджменту у соціальному проєктуванні, серед них – планування, розроблення, реалізація та оцінювання. Охарактеризовано етапи розроблення та реалізації соціальних проєктів. Розглянуто ключові аспекти соціального планування. Підкреслено важливість документального підтвердження витрат бюджету проєкту. Описано джерела фінансування соціальних проєктів. Зазначено, що важливими етапами завершення проєкту є моніторинг і оцінка результатів, а також представлення звіту про виконання соціального проєкту та його презентація [6].

Мета статті – схарактеризувати проєктну діяльність як технологією професійної підготовки соціальних працівників до інновацій.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. В «Енциклопедії для фахівців соціальної сфери» термін «інновація» буквально трактується як нововведення, оновлення, новизну, зміну; у контексті соціально-педагогічної теорії інновація характеризується як нововведення в соціально-педагогічну діяльність, основою яких є нова соціально-педагогічна ідея, шляхами реалізації – експериментальна діяльність, носіями – творчі фахівці соціально-педагогічної сфери [3].

Відповідно до Закону України «Про інноваційну діяльність» визначено основні терміни:

- інновації – новостворені (застосовані) і (або) вдосконалені конкурентоздатні технології, продукція або послуги, а також організаційно-технічні рішення виробничого, адміністративного, комерційного або іншого характеру, що істотно поліпшують структуру та якість виробництва і (або) соціальної сфери;

СОЦІАЛЬНА РОБОТА ТА СОЦІАЛЬНА ОСВІТА

- інноваційна діяльність – діяльність, що спрямована на використання і комерціалізацію результатів наукових досліджень та розробок і зумовлює випуск на ринок нових конкурентоздатних товарів і послуг;

- інноваційний проект – комплекс заходів і процедур, необхідних для розроблення, створення та реалізації інноваційного продукту і (або) інноваційної продукції, що відображені у комплекті документів, складених відповідно до вимог законодавства [8].

Згідно цього закону об'єктами інноваційної діяльності є інноваційні програми і проекти.

Із 2007 р. у світі здійснюється дослідження з визначення Глобального інноваційного індексу, започаткований Всесвітньою організацією інтелектуальної власності, Корнелльського університету та міжнародною бізнес-школою «Insead». Оцінка Міжнародного інноваційного індексу є частиною великого дослідження, в якому розглядалися як комерційні результати інноваційної діяльності в країнах, так і активність урядів щодо заохочення та підтримки інноваційної діяльності в своїй державній політиці. Результатом дослідження є представлений рейтинг понад 130 країн за понад 80 індикаторів, серед яких є: інституції; людський капітал; інфраструктура; знання та технологічні результати; творчі результати та ін. [2]. Україна у 2024 р. посіла 60 місце у рейтингу, зберігаючи в умовах війни позитивні тенденції інновацій.

У 2019 р в Україні схвалена «Стратегія розвитку сфери інноваційної діяльності до 2030 року», мета якої полягає у розбудові національної інноваційної екосистеми для забезпечення швидкого та якісного перетворення креативних ідей в інноваційні продукти та послуги, підвищення рівня інноваційності національної економіки, що передбачає створення сприятливих умов для розвитку інноваційної сфери, збільшення кількості впроваджуваних розробок, підвищення економічної віддачі від них, залучення інвестицій в інноваційну діяльність [9].

Відповідно до затвердженого Плану для реалізації Ukraine Facility 2024-2027 серед пріоритетних напрямів є розвиток людського капіталу через підтримку інноваційних проектів та програм [11].

Вважаємо, що розвитку людського капіталу сприяє ефективна система соціального захисту, тому пошук інноваційних соціальних послуг і програм є важливою умовою повоєнного відновлення України та забезпечення соціальної інклюзії. Ефективною формою інноваційної діяльності є проекти, відповідно дієвою технологією професійної підготовки фахівців до інновацій є проектна діяльність, яка сприяє розвитку креативності, пошуку нових ідей і рішень для конкретної людини, групи, громади в цілому, формуванню комунікативних навичок та міжсекторальної співпраці.

На рівні державних нормативних вимог до підготовки фахівців зі спеціальності 231 «Соціальна робота» усіх рівнів вищої освіти передбачено формування відповідних компетентностей та результатів навчання, що стосуються генерування креативних ідей, спрямованих на соціальних розвиток, та реалізацію проектів як одне з ключових завдань соціального працівника.

Водночас проектна діяльність дозволяє розширювати внутрішні ресурси особистості, розвивати творчі навички, уміння самостійно конструювати свої знання, уміння орієнтуватися в інформаційному просторі, розвивати критичне мислення.

Проектування у підготовці майбутніх фахівців розглядається з одного боку як індивідуальна діяльність здобувачів щодо розробки і реалізації соціальних проектів, з другого – як педагогічна технологія, в основі якої лежить метод проектів. У результаті формується професійна культура і компетентність майбутніх фахівців соціальної сфери, які спроможні реально оновлювати систему організації соціальної роботи на принципово нових засадах проектного мислення.

СОЦІАЛЬНА РОБОТА ТА СОЦІАЛЬНА ОСВІТА

Виділяємо декілька груп результатів навчання, які формуються проектною діяльністю:

- дослідницькі (розробити й обґрунтувати ідеї, обрати краще рішення);
- соціальної взаємодії (співпрацювати у процесі реалізації проекту, надавати допомогу партнерам і отримувати від них допомогу, слідкувати за ходом спільної роботи і спрямовувати у потрібне русло);
- оціночні (оцінювати хід, результат своєї діяльності і діяльності інших);
- інформаційні (самостійно здійснювати пошук потрібної інформації; виявляти, якої інформації чи відомостей не вистачає);
- презентаційні (виступати перед аудиторією, відповідати на незаплановані питання, використовувати наочні засоби, демонструвати артистичні можливості);
- рефлексивні (відповідати на питання «чого я навчився?», «чого ще потрібно навчитися»; адекватно оцінювати свою роль у команді);
- менеджерські (проектувати процес; планувати діяльність – час, ресурси, приймати рішення; розподіляти обов'язки);
- лідерські (проявляти ініціативу; брати відповідальність; допомагати членам команди у виконанні завдань).

Водночас проектна діяльність дозволяє поєднати навчання з життєвими реаліями, аудиторну і позанавчальну діяльність; спілкування з викладачами та практиками соціальної сфери.

Соціалізаційний вплив проектної діяльності забезпечується включенням у соціальне середовище і засвоєння соціального досвіду; включенням здобувачів у процесі вирішення соціально значущої проблеми; засвоєнням соціальних норм і цінностей; самовихованням і самовдосконаленням особистості здобувачів, які включені у процес розробки шляхів перетворення оточуючої соціальної дійсності.

Поряд із формуванням професійних компетентностей проектна діяльність сприяє розвитку соціальні навички soft skills:

- соціальні компетентності, що стосуються можливості і здатності працювати в команді: комунікабельність, грамотну письмову та усну мову, вміння виступати перед аудиторією, емоційний інтелект (уміння визначати емоції і мотиви людей), гнучність і сприйняття критики, впевненість у собі;
- інтелектуальні компетентності, що пов'язані з особистісним розвитком і стратегічним мисленням: аналітичний склад розуму, уміння бачити і вирішувати проблему, хороша пам'ять, креативність, критичне мислення, масштабне мислення, уважність до деталей;
- вольові компетентності, що стосуються цілеспрямованості і здатністю працювати на результат: управління часом, наполегливість, стресостійкість, готовність виконувати щоденну роботу, дисциплінованість;
- лідерські компетентності, пов'язані зі здатністю вести за собою команду, надихати і в той же час контролювати: уміння приймати рішення, сформувати команду, вирішувати конфлікти, мотивувати і надихати, контролювати роботу, відповідальність, навички наставництва.

Проектна діяльність сприяє формуванню соціально креативної особистості здобувача вищої освіти. Визначено структурні компоненти соціальної креативності особистості:

- мотиваційний компонент полягає у прагненні до активного соціального пізнання, пошуку нового досвіду взаємодії із соціальною реальністю; прагнення до самоудосконалення, особистісного росту, само актуалізації у соціальному середовищі;

СОЦІАЛЬНА РОБОТА ТА СОЦІАЛЬНА ОСВІТА

прагнення до незалежності від соціальних стереотипів; наявність зацікавленості на встановлення нових соціальних контактів з ровесниками і дорослими;

- когнітивний компонент забезпечує наявність системи знань, умінь і навичок конструктивної міжособистісної взаємодії; здібність ставити ціль соціальної взаємодії і вибудовувати варіанти рішення соціальних проблем; виявлення соціальної уяви, здатності до прогнозування, що дозволяє моделювати подальший розвиток соціальної ситуації на основі зворотного зв'язку; здатність адекватно розуміти та інтерпретувати поведінку партнерів;

- комунікативний компонент включає в себе володіння комунікативними вміннями і навичками, здатність вибирати адекватні поточній ситуації комунікативні засоби; здатність використовувати вербальні засоби адекватно ситуації спілкування і приймати комунікативну ситуацію без змістових викривлень; здатність адекватно використовувати у спілкуванні різні види невербальної комунікації; здатність розуміти власні помилки у спілкуванні і долати комунікативні труднощі; вияв комунікативної активності і креативності у ситуаціях міжособистісного спілкування;

- емоційно-регулятивний компонент включає здатність диференціювати емоційні стани партнерів; прояв емоційної відкритості, здатності спонтанно проявляти власні емоції; вияв емоційної виразності, наявність широкої палітри способів вираження своїх емоцій; здатність усвідомлювати, контролювати і адекватно проявляти емоційні реакції; вміння підтримувати оптимальний емоційний фон і не піддаватися стресам у соціальних контактах;

- поведінковий компонент забезпечує вияв нетрадиційних, нестандартних, неочікуваних форм соціальних контактів з ровесниками і дорослими; здатність гнучко змінювати поставлені плани соціальної взаємодії, підлаштовуватися під вимоги партнерів і соціальної ситуації; володіння варіативними сценаріями поведінки у соціальній ситуації; вияв вербальної і невербальної оригінальності, нестандартності використання засобів спілкування у повсякденних ситуаціях взаємодії, вміння справлятися зі складними соціальними ситуаціями за допомогою гумору, метафоричних висловлювань і самоіронії;

- рефлексивний компонент виявляється в умінні адекватно оцінювати власні соціальні дії; здатності до розуміння причин труднощів у процесі соціальних контактів; вміння визначати, визнавати і виправляти власні помилки у соціальній взаємодії; вміння оцінювати наслідки власних соціальних дій; здатності приймати виважені, усвідомлені, самостійні рішення.

У ході проектної діяльності формується соціально креативна особистість, яка здатна оперативно знаходити і ефективно приймати нестандартні, оригінальні творчі рішення проблеми соціальної взаємодії. Соціальна креативність є складною багатокомпонентною структурою, яка включає мотиваційний, когнітивний, комунікативний, емоційно-регулятивний, поведінковий і рефлексивні компоненти, які в єдності забезпечують успішність соціальної взаємодії особистості. Проектна діяльність сприяє підвищенню мотивації особистості до пізнання нової соціальної реальності; розвитку соціальної уяви, навиків прогнозування та інтерпретації соціальної дійсності; набуттю навиків використовувати вербальні та невербальні засоби комунікації, сприймати комунікативну ситуацію без змістових перекручувань; розвитку здатності усвідомлювати і контролювати соціальні реакції, а також підтримувати оптимальний емоційний фон; оволодінню здатності гнучко реагувати на зміни соціальних обставин і проявляти винахідливість у подоланні труднощів; формуванню здатності приймати виважені рішення і вміння адекватно оцінювати власні соціальні дії.

Проектна діяльність включає наступні етапи: організаційно-підготовчий; технологічний; оціночно-заключний.

У межах **організаційно-підготовчого етапу** важливим є визначення правил для здобувачів вищої освіти. Але ці правила не мають суперечити загальним вимогам організації освітнього процесу та вивчення навчальних дисциплін. Прийняті правила під керівництвом викладача мають дотримуватися протягом реалізації проекту. Ці правила напрацьовуються спільно і стосуються визначення рівня участі у проекті, визначення контролю за ходом реалізації, етичних правил тощо. Що стосується правил з визначення форми контролю за проектною діяльністю, то здобувачі самі визначають етапи, терміни і форми (звіт, доповідь, стаття та ін.).

У межах цього етапу передбачаються вимоги для формування членів команди для реалізації проектів: формування корпоративної культури команди; розподіл ролей і обов'язків, уміння чітко формулювати свої думки, вміти відстоювати свою ідею, поважати точку зору іншої людини.

Обов'язковим складником цього етапу є організація груп для проектної діяльності, як правило 4–5 осіб на засадах добровільності, самоорганізації, зацікавленості. Команда учасників надалі має визначитися із темою і контекстом соціальної проблеми. Найкращим методом є «мозковий штурм» для реалізації групового мислення. Корекція теми може відбуватися у фокус-групах за участі здобувачів інших груп та викладачів.

Технологічний етап передбачає продовження аналізу змістового аспекту дослідження, виявляються сильні і слабкі сторони ідеї проекту. Викладач на цьому моменті виступає у ролі консультанта, наставника чи ментора. Студенти добровільно здійснюють поділ завдань. Фактично реалізація проекту виступає самостійною роботою студентів. Цей етап має стихійний характер виникнення різних непередбачуваних ситуацій, які студент має самостійно вирішувати, опираючися на набуті в університеті теоретичні знання і практичний досвід.

У межах технологічного етапу ключовим є період реалізації проекту, що передбачає співпрацю із державними і громадськими організаціями. У цей час відбувається формування комунікативних компетентностей шляхом налагодження співпраці із закладами соціальної сфери, громадськістю, різними категоріями населення.

Оціночно-заключний етап передбачає наступні процедури: вибір представлення результатів проекту, оформлення результатів, захист і презентація результатів проекту.

Після завершення реалізації проекту обов'язково здійснюється оцінка ефективності реалізації проекту. Критеріями такої оцінки реалізації проектної діяльності у соціальній сфері можуть виступати наступні:

- економічний – йдеться про цільові використання засобів для реалізації кожного етапу;
- соціальний – ступінь актуальності вирішення проблеми людини, сім'ї та громади в цілому;
- психолого-педагогічний – рівень захищеності клієнта, відчуття психологічного комфорту і безпеки;
- практико-орієнтований – можливість використання в інших установах і організаціях соціальної сфери.

Поряд із якісними показниками здобувачами мають бути зібрані і вивчені кількісні показники: збір статистичних даних щодо кількості різних фахівців, які взяли участь у проекті; клієнтів, які опинилися у складних життєвих обставинах і отримали допомогу у межах реалізації проекту; кількість опублікованих статей, доповідей, повідомлень про проект; кількість проведених лекцій, семінарів, тренінгів тощо.

Висновки дослідження і перспективи подальших розвідок у цьому напрямку. У статті досліджено проектну діяльність як ефективну технологію професійної підготовки фахівців соціальної сфери до інновацій. На основі проведеного аналізу можна зробити кілька ключових висновків щодо застосування проектної діяльності в освітньому процесі.

Перш за все, організаційно-підготовчий етап відіграє вирішальну роль у створенні сприятливих умов для залучення здобувачів вищої освіти до проектної діяльності. Важливим є визначення чітких правил, очікувань та критеріїв оцінювання, які забезпечують структурований і продуктивний процес роботи над проектом. У цьому контексті акцентується увага на важливості мотивації студентів і забезпеченні їх відповідними ресурсами.

Технологічний етап проектної діяльності передбачає глибокий аналіз змісту та сутності досліджуваного питання. У цей період особливо важливою є оцінка сильних і слабких сторін проектної ідеї, що дозволяє визначити напрямки для її вдосконалення. Цей етап сприяє розвитку аналітичного мислення, творчого підходу та здатності до прийняття обґрунтованих рішень.

Оціночно-заключний етап завершує проектну діяльність і включає важливі процедури оформлення, захисту та презентації результатів проекту. Успішне завершення проекту залежить від правильного вибору способу представлення результатів, що дозволяє демонструвати інноваційний підхід та компетентність здобувачів освіти. Захист і презентація результатів сприяють розвитку навичок публічного виступу, аргументації та вміння переконувати аудиторію.

Таким чином, проектна діяльність є дієвим інструментом формування професійної компетентності майбутніх фахівців, особливо в умовах швидких змін і зростаючої ролі інновацій у сучасному суспільстві. Її впровадження в освітній процес сприяє інтеграції теоретичних знань із практичними навичками, підвищує рівень готовності студентів до роботи в реальних умовах, розвиває їхню творчість, самостійність і здатність до ефективної роботи в команді. Результати дослідження підтверджують важливість проектної діяльності як складової сучасної професійної освіти, що відповідає вимогам інноваційного розвитку суспільства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Васильєва С. О., Боярська-Хоменко А. В. Навчальна програма «Грантова та проектна діяльність» як засіб формування проектних навичок у здобувачів третього освітньо-наукового рівня вищої освіти. *Педагогіка та психологія*. 2020. № 63. С. 10–18. URL: <https://doi.org/10.34142/2312-2471.2020.63.02> (дата звернення: 07.01.2025).
2. Глобальний інноваційний індекс 2024: на якому місці Україна. *IP офіс (УКРНОІВІ) – IP Office (UANPIO)*. URL: <https://nipo.gov.ua/hlobalnyj-innovatsijnyj-indeks-24/> (дата звернення: 07.01.2025).
3. Енциклопедія для фахівців соціальної сфери / за заг. ред. І. Д. Зверєвої. Київ – Сімферополь : Універсум, 2012. 536 с.
4. Костєва Т. Б. Особливості технології проектування в соціальній сфері. *Наукові праці Чорноморського державного університету імені Петра Могили комплексу «Києво-Могилянська академія»*. Серія : Педагогіка. 2016. Т. 270, Вип. 258. С. 47–51. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npchduped_2016_270_258_11.
5. Кравченко О., Підвальна Ю., Дзиговський А. Проектна діяльність у підготовці майбутніх соціальних працівників. *Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді: зб. наук. праць*. Вип. 28. Кн. 1. 2024. С. 225–239.
6. Кропельницька С. О., Мигович Т. М., Кулеша-Любінець М. М. Розроблення та реалізація соціальних проектів в Україні. Держава та регіони. *Серія : Економіка та підприємництво*. 2019. № 1. С. 37–43. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/drep_2019_1_8.
7. Лях В. Підходи до класифікації соціальних проектів громадських організацій. *Humanitas*. 2024. № 2. С. 72–79. URL: <https://doi.org/10.32782/humanitas/2024.2.11> (дата звернення: 07.01.2025).
8. Про інноваційну діяльність : Закон України від 04.07.2002 № 40-IV : станом на 31 берез. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text> (дата звернення: 07.01.2025).

9. Про схвалення Стратегії розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року : Розпорядж. Каб. Міністрів України від 10.07.2019 № 526-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/526-2019-r#Text> (дата звернення: 07.01.2025).
10. Семигіна Т. Глобальні пріоритети соціальної роботи та локальні освітні програми: чи є зв'язок? *Сучасна теорія та практика соціальної роботи в Україні та зарубіжжі*: м-ли міжнар. наук.-практ. конф. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2024. С. 258–262.
11. Уряд затвердив План реалізації програми Ukraine Facility. Урядовий портал. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/uriad-zatverdyv-plan-dlia-realizatsii-prohramy-ukraine-facility#:~:text=%D0%A3%20%D0%BF%D0%BE%D0%BD%D0%B5%D0%B4%D1%96%D0%BB%D0%BE%D0%BA%2C%2018%20%D0%B1%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%B7%D0%BD%D1%8F%2C%20%D0%9A%D0%B0%D0%B1%D1%96%D0%BD%D0%B5%D1%82,%D0%A1%D0%BE%D1%8E%D0%B7%D1%83%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%82%D1%8F%D0%B3%D0%BE%D0%BC%202024%2D2027%20%D1%80%D0%BE%D0%BA%D1%96%D0%B2> (дата звернення: 07.01.2025).

REFERENCES

1. Vasylieva S. O. (2020) Boiarska-Khomenko A. V. Navchalna prohrama «Hrantova ta proiektna diialnist» yak zasib formuvannia proiektnykh navychok u здобувачів третього освітньо-наукового рівня вищої освіти. *Pedahohika ta psykholohiia*. № 63. С. 10–18. URL: <https://doi.org/10.34142/2312-2471.2020.63.02> (Ukraine).
2. Hlobalnyi innovatsiinyi indeks 2024: na yakomu mistsi Ukraina. *IP ofis (UKRNOIVI) – IP Office (UANIPIO)*. URL: <https://nipo.gov.ua/hlobalnyj-innovatsiinyj-indeks-24/> (Ukraine).
3. Entsyklopediia dlia fakhivtsiv sotsialnoi sfery / za zah. red. I. D. Zvierievoi. Kyiv – Simferopol : Universum, 2012. 536 s. (Ukraine).
4. Kostieva T. B. (2016) Osoblyvosti tekhnolohii proektuvannia v sotsialnii sferi. *Naukovi pratsi Chornomorskoho derzhavnoho universytetu imeni Petra Mohyly kompleksu «Kyievo-Mohylianska akademiia»*. Serii : *Pedahohika*. T. 270, Vyp. 258. С. 47–51. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npchduped_2016_270_258_11. (Ukraine).
5. Kravchenko O., Pidvalna Yu., Dzyhovskiy A. (2024) Proiektna diialnist u pidhotovtsi maibutnikh sotsialnykh pratsivnykiv. *Teoretyko-metodychni problemy vykhovannia ditei ta uchnivskoi molodi*: zb. nauk. prats. Vyp. 28. Kn. 1. С. 225–239. (Ukraine).
6. Kropelnitska S. O., Myhovych T. M., Kulesha-Liubinetz M. M. (2019) Rozroblennia ta realizatsiia sotsialnykh proektiv v Ukraini. *Derzhava ta rehiony. Serii : Ekonomika ta pidpriemnytstvo*. № 1. С. 37–43. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/drep_2019_1_8 (Ukraine).
7. Liakh V. (2024) Pidkhody do klasyfikatsii sotsialnykh proektiv hromadskykh orhanizatsii. *Humanitas*. № 2. С. 72–79. URL: <https://doi.org/10.32782/humanitas/2024.2.11> (Ukraine).
8. Pro innovatsiinu diialnist : Zakon Ukrainy vid 04.07.2002 № 40-IV : stanom na 31 berez. 2023 r. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text> (Ukraine).
9. Pro skhvalennia Stratehii rozvytku sfery innovatsiinoi diialnosti na period do 2030 roku : Rozporiadzh. Kab. Ministriv Ukrainy vid 10.07.2019 № 526-r. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/526-2019-r#Text> (Ukraine).
10. Semyhina T. (2024) Hlobalni priorytety sotsialnoi roboty ta lokalni osviti prohramy: chy ye zviazok? *Suchasna teoriia ta praktyka sotsialnoi roboty v Ukraini ta zarubizhzhii*: m-ly mizhnar. nauk.-prakt. konf. Lviv: LNU imeni Ivana Franka. С. 258–262 (Ukraine).
11. Uriad zatverdyv Plan realizatsii prohramy Ukraine Facility. *Uriadovyi portal*. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/uriad-zatverdyv-plan-dlia-realizatsii-prohramy-ukraine-facility#:~:text=%D0%A3%20%D0%BF%D0%BE%D0%BD%D0%B5%D0%B4%D1%96%D0%BB%D0%BE%D0%BA%2C%2018%20%D0%B1%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%B7%D0%BD%D1%8F%2C%20%D0%9A%D0%B0%D0%B1%D1%96%D0%BD%D0%B5%D1%82,%D0%A1%D0%BE%D1%8E%D0%B7%D1%83%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%82%D1%8F%D0%B3%D0%BE%D0%BC%202024%2D2027%20%D1%80%D0%BE%D0%BA%D1%96%D0%B2> (Ukraine).